

метод за анализ ИФА за изследването на "факторни влияния" върху динамиката на различни явления. Многократно повече са статиите, студиите, монографиите и дисертациите, посветени на ИФА.

Този ход на развитие на индексната концепция продължава до 1984 г., когато се появява забележителната статия на Хр. Въжаров "Опит за еднозначно решение на някои "индексни" икономически задачи", в която за първи път се дава статистическата алтернатива на индексната концепция, като се доказва, че не могат едновременно да съществуват "еднородни" и "разнородни" съвкупности (Въжаров, 1984, с. 43-44), Тогава вече става напълно ясно, че ИФА е логически несъстоятелен, въпреки че този частен проблем на индексната концепция не се поставя пряко в статията му.

През 1987 г. Р. Раяцкас и М. Плакунов със силата на математиката опровергават ИФА в неговите две форми - мултипликативна и адитивна, за да стигнат до извода, че този метод е "театър на абсурда" (Раяцкас, Плакунов, 1987, с. 122) и че "абсурдността на получените резултати е следствие на самата методика, а не на неправилно избрани фактори" (пак там, с.123).

Изводите на Раяцкас и Плакунов бяха подкрепени със статия, в която бе показано, че ИФА, освен че е математически несъстоятелен, влиза в противоречие с теорията на логическите типове и теорията на семантичните степени (Шкодрев, 1989). Тези теории са създадени в началото на ХХ в., за да преодолеят откритите парадокси в теорията на множествата (Ешкенази, 1977, с. 35-54).

В блестящата студия на Хр. Въжаров (1998) с методите на логиката окончателно се опровергава премисата (предпоставката) на индексната концепция за невъзможност да се измери общото равнище на цените на всички стоки и услуги. Там се доказва, че няма пречки да се изучават разпределенията на произведените, съответно продадените блага по признака "цена". Постигнатите резултати в тази публикация са теоретичната основа, която позволява логически несъстоятелният ИФА да се замени с изучаването на разпределения, което е показано в Шкодрев (2003, с. 126-127). В този доклад обаче не е засегнат въпросът за т.нар. разнородна съвкупност в индексната терминология, в която именно "разнородната" съвкупност е "фундаментът", върху който се обосновава разбирането, че не може да се построи, а следователно и да се изучи разпределението на продадените количества стоки и услуги по признака "цена". Това е поводът за написването на тази статия. По необходимост изложението не може да се ограничи само за отношението "разнородна" съвкупност - ИФА, тъй като последният е органично свързан с индексната концепция, и проблемът е разгледан по-широко.